

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО
ФАКУЛЬТЕТ ТУРИЗМУ
КАФЕДРА ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

«Філософія»

Рівень вищої освіти – Перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань - 07 Управління та адміністрування

Спеціальність - 073 Менеджмент

Освітня програма - Менеджмент

Кількість кредитів – 3 – 90 год., із них: аудиторних – 30/30 год.;
самостійної роботи студента – 30 год.

Форма навчання – денна

Рік підготовки – 2, семестр – 4

Компонент освітньої програми – обов'язкова

Дні занять – відповідно до розкладу

Консультації – відповідно до графіку навчального процесу.

Мова викладання – українська.

Керівник курсу

Салига Ірина Олександрівна – кандидат філософських наук, викладач кафедри гуманітарних дисциплін.

Контактна інформація:

Адреса: 79007, вул. Костюшка, 11, м. Львів. ауд. 206., тел. (032) 260-32-58

e-mail: ira.salyha@gmail.com

Опис дисципліни

“Філософія” розкривається через: окреслення історії духовно-інтелектуального розвитку людства; виявлення ціннісного розмаїття ідей філософських шкіл, напрямків, мислителів, які намагалися вирішити важливі проблеми, що стосуються пізнання світу, буття людини, його смислу; з'ясування низки світоглядних питань, що належать до царини онтології, гносеології, аксіології, філософської антропології, соціальної філософії, етики, праксеології, натурфілософії тощо.

Метою викладання навчального курсу «Філософія» є ознайомлення з філософією як основою духовної культури, форми суспільної свідомості.

Вивчення дисципліни спрямоване на засвоєння великої філософської спадщини минулого, результатом якого є історико-філософська підготовка у поєднанні з орієнтацією на світоглядно-філософські проблеми сьогодення. Все це покликане до формування культури філософського мислення студента, його духовного збагачення як особистості, що усвідомлює своє місце у світі, суспільстві, бачить орієнтири, зрозуміє сенс власного життя і таким чином розширює горизонт особистісного світогляду.

Завданням курсу є

- З'ясувати найважливіші філософські поняття і категорії;
- Розкрити багатогранність світоглядних та методологічних позицій основних вчень, шкіл, течій, напрямків світової та української філософії;
- Дати окреслення філософського розуміння світу, суспільства та людини, що становлять основу теоретичної підготовки майбутніх фахівців;
- Розкрити специфіку та значення філософського знання, особливість вирішення філософією проблем людства у сучасній культурі та духовному житті;
- Сприяти формуванню культури теоретичного мислення, що базується на філософських засадах.

Предметом вивчення навчального курсу «Філософія» є феномен культури, дивовижний витвір людського духу, глибинна основа знань про світ. Філософська спадщина немов велика скарбниця вічно живої мудрості, яку творили великі генії людства. Її слід розкривати як невичерпне джерело духовного збагачення на шляху до вдосконалення та особистісного розвитку

Навчальний контент

Назви змістових тем	разом	Розподіл годин			Результати навчання Знати:
		л	с	с.р.	
Тема 1. Філософія, її зміст та проблематика.	6	2	2	2	Специфіке об'єкту та предмету філософії, його історична зміна
Тема 2. Філософія стародавнього світу	12	4	4	4	Предмет філософії та ідейний розвиток її представників в Античності і Стародавньому Сході
Тема 3. Філософія європейського середньовіччя	6	2	2	2	Основні риси та етапи розвитку середньовічної філософії. Християнство як світоглядна основа середньовічної філософії. Зміни у європейському світогляді при переході від античності до середньовіччя. Місце філософії у духовному житті середньовіччя
Тема 4. Філософія Відродження,	6	2	2	2	Загальна характеристика епохи Відродження Антропоцентризм та ідеї гуманізму.

Нового часу та німецька класична філософія					Неоплатонізм та натурфілософія Ренесансу. Основні напрямки філософської думки епохи Нового часу: емпіризм і раціоналізм. Німецька філософія та її представники
Тема 5. Некласична філософія ХІХ – ХХІ ст.	6	2	2	2	Особливості розвитку філософії неklasичного періоду. Фундатори неklasичної філософії та ірраціоналізму. Загальна характеристика напрямів неklasичної філософії (школи і представники)
Тема 6. Українська філософія	12	4	4	4	Загальна характеристика української філософії: періодизація та проблематика. Загальні особливості української філософії та її представники
Тема 7. Онтологія як філософське вчення про буття	6	2	2	2	Філософський зміст категорії буття. Специфіка постановки питання про буття. Онтологія як теорія пояснення фундаментальних властивостей, форм та способів існування Всесвіту. Онтологія і метафізика..
Тема 8. Філософська теорія пізнання	6	2	2	2	Пізнання як специфічна форма ставлення людини до світу. Загальні уявлення про теорію пізнання її предмет. Співвідношення гносеології та епістемології
Тема 9. Людина та її буття як предмет філософського осмислення	6	2	2	2	Буття людини як фундаментальна проблема філософії. Людина як предмет філософського осмислення. Проблема визначення сутності людини в історико-філософській думці. Антропоцентризм, теоцентризм, космоцентризм як спроба окреслити відношення людина-світ
Тема 10. Соціальна філософія та філософія історії	6	2	2	2	Філософський аналіз суспільства. Поняття соціального в філософії. Основні підходи у тлумаченні соціального: субстратно-редуктивний, інтерактивний, структурно-функціональний, менталітетно-трансцендентальний, діяльнісний.
Тема 11. Аксиологія	6	2	2	2	Філософське осмислення питання про цінності. Аксиологія – філософська дисципліна, що вивчає сутність, типи і функції цінностей. Суб'єкт-об'єктна природа цінностей. Цінності в структурі соціуму. Ідеал як основна форма функціонування цінностей. Цінність та оцінка. Цінності як основа моральної норми
Тема 12.	6	2	2	2	Філософське осмислення культури.

Філософія культури					Атрибутивні ознаки та властивості культури. Поняття культури, її риси та їх характеристика. Культура як “друга природа” створена людиною.
Тема 13. Філософія і туризмологія	6	2	2	2	Предмет філософії, туризмології та філософії туризму. Філософський підхід до осмислення феномену “туризму”. Туризм як “подія”, як “зустріч”. Туризм як культурне явище та чинник духовного розвитку особистості. Філософсько-світоглядні аспекти туризму.
Разом	90	30	30	30	

Формування програмних компетентностей

Постреквізити:

Згідно з вимогами освітньої програми студенти мають досягти таких результатів навчання:

загальні компетентності:

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

фахові компетентності:

ЗК 13. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Програмні результати навчання:

ПРН 2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

ПРН 15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

ПРН 22. Застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної управлінської діяльності організаціями..

Політика оцінювання

Передбачає дотримання принципів доброчесності та студентоцентрованого підходу.

Оцінювання

Оцінювання якості знань студентів здійснюється відповідно до:
Положення ЛДУФК http://www.ldufk.edu.ua/files/tekst_fail/dokumenty%20LDUFK/polozhennia_pro_opytuvannia04%2020.pdf
Робочої програми: <http://repository.ldufk.edu.ua/>
Порядок оцінювання: <http://repository.ldufk.edu.ua/>

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА

1. Гринів О. Філософія туризму: навчальний посібник для студентів ВНЗ. / Львів: ЛДУФК, 2017. – 191 с.
2. Гринів О. Історія української філософії. – Львів: Тріада Плюс, 2015. – 302 с.
3. Пацюрко М. Філософія: навч. посіб. / Львів:, 2014. – 277 с.
4. Синиця А. С. Філософія: навч.-метод. посібник. – Л: ЛДУФК, 2014. – 180 с.

ДОДАТКОВА:

1. Андрущенко В. Соціальна філософія. Історія, теорія, методологія: Підручник / В. Андрущенко, Л. Губерський, М. Михальченко. – К.: Генеза, 2006. – 656 с.
2. Антологія мировой философии.- Т.1-4. – М., 1969-1972. - т.1 - 937с.; т.2 – 776с.; т.3 - 760с; т.4 – 712с.
3. Арутюнов В. Філософія [Навчально-методичний посібник] / В. Арутюнов, С. Бондар. – К.: Аспект-Поліграф, 2008. – 309 с.
4. Асмус В.Ф. Античная философия. Изд.3, стереот. / В. Ф. Асмус. - 2005. - 408 с.
5. Бичко, Ада Корніївна. Історія філософії [Текст] : підручник / А. К. Бичко, І. В. Бичко, В. Г. Табачковський. - Київ : Либідь, 2001. - 408 с.
6. Бойченко Ф. В.Філософія історії [Текст] : підруч. для вищ. навч. закл. / Ф. В. Бойченко. - К. : Знання, 2000. - 724 с. - (Вища освіта ХХІ століття).
7. Буслинський В. А. Скрипка П. І. Основи філософських знань. Підручник / В. А. Буслинський, П. І. Скрипка. - Львів, 2004. - С.219-240.
8. Вільчинський Ю. М. Розвиток філософської думки в Україні: текст лекцій / Ю. М. Вільчинський, М. А. Скринник, З. Е. Скринник та ін. – К: ВІПОЛ, 1994. – 272с.
9. Гатальська С. М.. Філософія культури / С. М. Гатальська. - К.: Либідь, 2005. - 328 с.
10. Горський В. С., Кислюк К. В. Історія української філософії: Підручник / В. С.. Горський, К. В. Кислюк. – К.: Либідь, 2004. – 488 с.

11. Горський В. С. Історія української філософії: навч. посібник / В. С. Горський. – 4-те видання, доп. – К.: Наук. думка, 2001. – 376 с.
12. Горфункель А. Х. Філософія епохи Возродження / А. Х. Горфункель. – М., 1980. – 368 с.
13. Гриненко Г. В. Історія філософії: учебник / Г. В. Гриненко. – М.: Юрайт – Издат., 2006. – 688 с.
14. Губман Б. Л. Западная філософія культури ХХ века / Б. Л. Губман. – Тверь, 1997 – 287 с.
15. Гулыга А. В. Німецька класическа філософія / А. В. Гулыга. – М., 1986. – 334 с.
16. Гуревич П. С. Філософська антропологія / П. С. Гуревич. – М.: Вестник, 1997. — 443 с.
17. Гуревич П. С. Філософія культури / П. С. Гуревич. – М., 1994. -317 с.
18. Джеймс У., Рассел Б. Введение в філософію / У. Джеймс, Б. Рассел. — М.: Республика, 2000. — 314 с.
19. Захара І. С. Лекції з історії філософії / Ігор Степанович Захара. – Львів, 1997. – 398 с.
20. Ильин В. В. Філософія історії / В. В. Ильин. — М.: Изд-во МГУ, 2003. — 380 с.
21. Ильин В. В. Аксиологія / В. В. Ильин. — М.: Изд-во МГУ, 2005. — 216 с.
22. Історія філософії: проблема людини. Навч. посібник / Під ред. Хамітова Н. В. – К.: КНТ, Центр навчальної літератури, 2006. – 296 с.
23. Історія філософії: від структуралізму до постмодернізму. Підручник. – К.: Знання України, 2004. – 214 с.
24. Історія філософії: Підручник / В. І. Ярошовець, І. В. Бичко, В. А. Бугров та ін.; за ред. В. І. Ярошовця. — К.: Вид. ПАРАПАН, 2002. - 774 с.
25. Історія філософії на Україні. в 3-х томах. – К.: Наук. думка, 1987. – Т. 1. – 399 с.
26. Історія філософії України: [Підручник для студ. вищ. навч. закл.] / М. Ф. Тарасенко, М. Ю. Русин, А. К. Бичко та ін. – К.: Либідь, 1994. – 416 с.
27. Історія української філософії: підручник. – К.: Академвидав, 2008. – 624 с. – (серія “Альма-матер”).
28. Історія філософії в кратком изложении / Пер. с чеш. И. И. Богута. - М.: Мысль. - 1995- 590 с.
29. Історія сучасної зарубіжної філософії. - СПб.: Лань, 1997. – 480 с.
30. Каган М. С. Філософія культури. Становлення і розвиток / М. С. Каган. - СПб, изд-во "Лань", 1998, - 448 с.
31. Каган М. С. Філософська теорія цінності / М. С. Каган. – СПб., 1997. – 205 с.
32. Каратини Р. Введение в філософію / Роже Каратини. – М.: Изд-во Эксмо, 2003. – 736 с.
33. Кондзьолка В. В. Історія середньовічної філософії: Навч. посіб. для студ. ВУЗів / Володимир Володимирович Кондзьолка. – Львів: Вид-во “Світ”, 2001. – 320 с.
34. Коплстон Ф. Історія середньовічної філософії / Ф. Коплстон. - М., 1997. – 512 с.

35. Кузнецов В. Н. Западноевропейская философия XVIII века: Учеб. пособие для студ. филос. факультетов ун-тов / В. Н. Кузнецов, Б. В. Мееровский, А. Ф. Грязнов. – М.: Высш. шк., 1986. – 400 с.
36. Куличенко В. В., Черныш А. М. Философия: учебник для высших учебных заведений / Куличенко Владимир Викторович, Черныш Алексей Михайлович. – Тернополь: Підручники і посібники, 2008. – 576 с.
37. Кульчицький О. Основи філософії і філософічних наук / Олександр Кульчицький – Мюнхен-Львів, 1995. – С. 24-35.
38. Лосев А. Ф. История античной философии. – М.: ЧеРо, 2008. – 192 с.
39. Мамардашвили М. К. Как я понимаю философию: Избр. ст., докл., выступ., интервью / Мераб Мамардашвили - М.: Прогресс. - 1999. – 415 с.
40. Мозговий Л. І., Бичко І. В., Додонов Р. О. та ін. Філософія. Кредитно-модульний курс. Навч. посіб. / За ред. Р. О. Додонова, Л. І. Мозгового. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 456 с.
41. Нестеренко В. Г. Вступ до філософії. Онтологія людини / В. Г. Нестеренко. – К.: Абрис, 1995. – 332 с.
42. Нідельман Я. Серце філософії / Якоб Нідельман. – Львів, 2000. – 286 с.
43. Огородник І. В., Огородник В. В. Історія української філософії / І. В. Огородник, В. В. Огородник. Курс лекцій: Навч. посіб. — К.: Вища школа; Т-во «Знання», 1999. — 543 с.
44. Ортега-и-Гассет Х. Что такое философия / Хосе Ортега-и-Гассет. - М.: Наука, 1991. – с. 51-191.
45. Пазенок В. С. Навчальний посібник / В. С. Пазенок. – К.: Академвидав, 2008. – 280 с.
46. Філософія туризму. Навчальний посібник / Авт.-розробники: Віктор Пазенок, Володимир Федорченко ; Київський ун-т туризму, економіки і права . - К. : Кондор, 2004, 2009. - 265,
47. Пашук А. І. Нариси з історії філософії середніх віків. Академічний курс [Текст] : підручник для студ. вищих навч. закл. / А. І. Пашук . - К. : Видавничий Дім "Ін Юре", 2007. - 712 с.
48. Петрушенко В. Л. Філософія: Курс лекцій. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів освіти III – IV рівнів акредитації / Петрушенко Віктор Леонтійович. – К.: «Каравела»; Львів: «Новий світ – 2000», 2002. – 544 с.
49. Предмет і проблематика філософії: Навчальний посібник / За ред. М. А. Скринника і З.Е. Скринник – Львів: Львівський банківський інститут Національного банку України, 2001. – 500 с.
50. Причепій Є. М., Філософія: Навч. Посібник / Є. М. Причепій, А. М. Черній, Л. А. Чекаль. – К.: Академвидав, 2008. – 592 с.
51. Рассел Б. История Западной философии / Бертран Рассел – К., 1999. – 759 с.
52. Реале Дж., Антисери Д. Западная философия от истоков до наших дней. Т 1. Античность. – СПб: «Пневма», 2002., - 880 с.
53. Рижак Л. Філософія як рефлексія духу / Людмила Віталіївна Рижак. – Львів, 2009. – С. 6-40.
54. Святий Августин. Сповідь, – К.: Основи, 1996. – 320с.
55. Соколов В. В. Европейская философия XV – XVII веков / В. В. Соколов. – М., 1984. – 448 с.

- 56.Сковорода Г. Разговор пяти путников о истинном щастии в жизни [Разговор дружеской о душевном мире] / Г. Сковорода // Повне збір. творів: у 2-х т. / Голов. редкол. В. І. Шинкарук [та ін].– К.: Наукова думка, 1973. – Т. 1. – С. 324 – 357.
- 57.Скратон Р. Коротка історія новітньої філософії від Декарта до Вітгенштайна / Р. Скратон ; пер. з англ. О. Коваленко. - К. : Основи, 1998. - 331 с.
- 58.Табачковський В. Г, Булатов М. О. Філософія. Світ людини. Курс лекцій / В. Г. Табачковський, М. О. Булатов, Н. В. Хамітов та ін. - К.: Либідь, 2003. – 432 с.
- 59.Таран В. О., Зотов В. М. Соціальна філософія: навчальний посібник / В. О. Таран, В. М. Зотов. К.: Центр учбової літератури, 2009. – 272 с.
- 60.Татаркевич В. Історія філософії . Т.1: Антична і середньовічна філософія, / Владислав Татаркевич. – Л., 1997. - 456 с.
- 61.Татаркевич В. Історія філософії . Т.2. Філософія Нового часу до 1980р. / Владислав Татаркевич. – Л.: Свічадо, 1997. — 352 с.
- 62.Філософія: Підручник / За заг. редакцією Горлача М. І., Кремня В. Г., Рибалка В. К. – Харків: Консул, 2000. – 672 с.
- 63.Філософія Стародавнього світу. Читанка з історії філософії у 6 кн. Книга 1 / Під ред. Г. І. Волинки. – Київ: Довіра, 1992. - 93—184.
- 64.Філософія [Текст] : Від витоків до сьогодення : хрестоматія : навч. Посібник. / за ред. Л. В. Губерського. – К. : Знання, 2009. – 622 с.
- 65.Філософія. Курс лекцій / В. Бичко, В. Табачковський, Г. Горак та ін. – К.: Либідь, 1993. – 576 с.
- 66.Філософія. Курс лекцій: Навч. посіб. / За ред. І. В. Бичка, В. Г. Табачковського, Г. І. Горак та ін. — К.: Либідь, 1993. – 576 с.
- 67.Філософія: підручник / Г. А. Заїченко, В. М. Сагатовський, І. І. Кальний та ін. / За ред. Г. А. Заїченка та ін. — К.: Вища шк., 1995.- 455 с.
- 68.Філософія: Підручник / Надольний І. Ф. та ін. – К., 1999. – 624 с.
- 69.Хамар У. В. Історія філософії: Курс лекцій / Хамар Уляна Вікторівна. – Львів: Ініціатива, 2008. – С.1-200.
- 70.Хамітов Н. Історія філософії. Проблема людини / Хамітов Н. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 296 с.
- 71.Хамітов Н. Философия. Бытие. Человек. Мир. / Назиб Хамитов. - К.: КНТ, 2006. – 456 с.
- 72.Хамітов Н. Історія філософії. Проблема людини / Хамітов Н. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 296 с.
- 73.Хижняк Э. Києво-Могилянська академія / Хижняк Э. – [2-ге вид. перероб. і доп.]. – К.: Вища школа, 1981. – 235 с.
- 74.Чанышев А.Н. Курс лекций по древней и средневековой философии. – М.: Высшая школа, 1991. – 512 с.
- 75.Человек: Мыслители прошлого и настоящего о его жизни, смерти и бессмертии. Древний мир – Эпоха Просвещения / Редкол.: И. Т. Фролов и др.; Сост. П. С. Гуревич. – М.: Политиздат, 1991, 463 с.,
- 76.Читанка з історії філософії: У 6 кн. / Під ред. Г. І. Волинки. – К.: „Довіра”, 1993. – В кн.. 6: Зарубіжна філософія ХХ ст. – 239 с.

77. Ящук, Т. І. Філософія історії: Курс лекцій. Навчальний посібник / Т. І. Ящук.— К: Либідь, 2004. — 536 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>
2. Репозитарій ЛДУФК. – Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/>
3. Львівська національна наукова бібліотека імені В. Стефаника НАН, м. Львів, вул. Стефаника, 2 <http://www.lsl.lviv.ua/index.php/uk>